

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 6. децембар 2012. године

Предмет бр. 27/09

Владимир МАНОХИН

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 6. децембра 2012. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН
гђе Франсоаз ТУЛКЕНС

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 27. јануара 2009. и уписана је 2. фебруара 2009. године.
2. Дана 15. јуна 2009, 9. фебруара 2011. и 17. априла 2012. године, Комисија је затражила од жалиоца да достави додатне информације. Дана 6. јуна 2012. године, Комисија је добила додатне информације од жалиоца.
3. Дана 5. септембра 2012. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на

прихватљивост предмета. Дана 15. октобра 2012. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

4. Жалилац је бивши становник Косова са тренутним пребивалиштем на територији уже Србије. Он тврди да је тренутни власник стана у Приштини. Жалилац наводи да су он и његова супруга живели у горенаведеној имовини до 1999. године, када су били приморани да напусте Косово из безбедносних разлога. Он тврди да је дозволио свом суседу г. Х. Ф. да изнајми његову имовину на основу усменог договора који су склопили све док г. Х. Ф. не купи ту имовину. Међутим, након вишегодишњих преговора, продајни уговор није потписан и жалилац је покренуо поступак против г. Х. Ф. пред Општинским судом у Приштини због неплаћања станарине и узурпације имовине. Жалилац је такође поднео захтев за враћање власништва над имовином Дирекцији за стамбена и имовинска питања (ДСИП) и Косовској агенцији за имовину (КАИ).

A. Поступак пред Општинским судом у Приштини

5. Дана 28. октобра 2004. године, жалилац је поднео тужбу Општинском суду у Приштини против наводног узурпатора своје имовине, г. Х. Ф, у којој тражи његово исељење и надокнаду за неплаћену станарину.
6. У периоду од подношења жалиоачеве тужбе 2004. године и заказивања парнице од стране Општинског суда у Приштини 2006. године, у имовини је становала друга особа, г. А. К. Жалилац је изменио захтев тако да се односи и на г. А. К.
7. Дана 5. априла 2006. године, Општински суд у Приштини је заказао рочиште по предмету жалиоца. Међутим, жалилац је изгледа добио обавештење тек након датума заказаног рочишта те се стога није појавио.
8. Дана 14. септембра 2006. године, Општински суд у Приштини одржао је друго рочиште. Нису се појавили ни жалилац ни тужени, иако је правном заступнику жалиоца – који је био присутан – наложено од стране Суда да му достави тачну адресу оба тужена лица у року од тридесет дана. Октобра 2006. године, жалилац је обавештен да је окончано правно заступање које му је пружено од стране невладине организације PRAXIS, која је присуствовала претходном рочишту.
9. Дана 13. априла 2007. године, Општински суд у Приштини усвојио је пресуду којом одбацује имовински захтев жалиоца као непотпун, јер Суду није доставио тачне адресе тужених лица, као што је наложено 14. септембра 2006. године. Жалилац наводи да никада није добио примерак ни горенаведеног налога ни пресуде Општинског суда у Приштини од 13. априла 2007. године.
10. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26.

ноембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову.

11. Дана 26. априла 2012. године, Вршитељка дужности Председника Општинског суда у Приштини послала је Комисији писмо у коме признаје да није пронашла никакав доказ да је пресуда Суда од 13. априла 2007. године икада уручена било жалиоцу или његовом овлашћеном правном заступнику. Она је такође навела да јој је жао жалиоца и да су му доступни други правни лекови.
12. Дана 12. јуна 2012. године, Комисија је обавестила Општински суд у Приштини да жалилац никада није примио пресуду Суда од 13. априла 2007. године.

Б. Поступак пред Дирекцијом за стамбена и имовинска питања и Косовском агенцијом за имовину

13. Дана 6. марта 2004. године, жалилац је поднео захтев ДСИП-у за повраћај власништва над имовином у Приштини. Међутим, ДСИП није прихватио захтев јер је поднет после истека рока.
14. Дана 6. марта 2007. године, жалилац је поднео сличан захтев КАИ (КАИ 28259) за повраћај власништва над том имовином. Дана 20. јула 2011. и јуна 2012. године, КАИ је обавестио Комисију да се захтев жалиоца још увек обрађује због неопходне размене пратеће документације између страна. Поступак по овом захтеву очигледно још увек траје.

III. ЖАЛБА

15. Жалилац се, у суштини, жали на то да је Општински суд у Приштини зауставио обраду његове личне тужбе у вези са узурпацијом, а да га при том није ваљано и ефикасно обавестио. Тако је његово право на правично суђење загарантовано чланом 6 § 1 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП) прекршено јер га Општински суд у Приштини није ваљано обавестио о поступку пред истим. Он се такође жали на пропуст Општинског суда у Приштини да га обавести о својој пресуди, чиме је прекршено његово право на одлуку у разумном временском року, загарантовано чланом 6 § 1 ЕКЉП.
16. Жалилац се такође жали на трајање поступка пред КАИ у вези са његовим имовинским захтевом. У том погледу, може се сматрати да се он позива на повреду права на судску одлуку у разумном року, у смислу члана 6 § 1 ЕКЉП, и свог права на имовину, загарантованог чланом 1 Протокола бр. 1 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

17. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права.

A. Да ли су искоришћена сва расположива средства

18. СПГС улаже приговор на прихватљивост жалбе, на основу неисцрпености расположивих правних лекова. СПГС, цитирајући писмо Вршитељке дужности Председника Општинског суда у Приштини, наводи да су „додатни правни лекови доступни [жалиоцу]“ те је, као таква, жалба жалиоца Комисији преурађена (видети § 11 горе у тексту). Такође, СПГС тврди да је поступак КАИ и даље у току и да предмет стога још увек није окончан, јер, све док се поступци воде по овим захтевима, не може се рећи да је жалилац искористио сва расположива средства.
19. Комисија сматра да би, према члану 3.1 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, жалилац требало да потражи уобичајену помоћ преко правних лекова који су доступни и довољни како би се добила репарација у вези са наводним кршењем права. Постојање поменутих правних лекова мора бити довољно сигурно, не само у теорији, већ и у пракси. У супротном, они неће имати неопходну доступност и ефикасност (случај *Балај и остали*, одлука ХРАП бр. 04/07 од 31. марта 2010, § 45; случај *Н. М. и остали*, одлука ХРАП бр. 26/08 од 31. марта 2010, § 35; упоредити, у вези са захтевом за исцрпеност домаћих правних лекова сходно члану 35 § 1 ЕКЉП, случај *Паксас против Литваније*, пресуда Европског суда за људска права (ЕСЉП) (Велико веће) бр. 34932/04 од 6. јануара 2011, § 75). Обично је на Комисији да се увери да је судски процес, као било који други правни лек који УНМИК може покренути, „био ефикасан, доступан у теорији и пракси у релевантно време, односно, да је био приступачан, да је могао пружити репарацију у вези са жалбом жалиоца и понудио разумну шансу за успех“ (видети предмете ХРАП, случај *Балај и остали*, § 45, и *Н. М. и остали*, § 35, који се односе на случај *Акдивар и остали против Турске*, пресуда ЕСЉП од 16. септембра 1996, *Извештаји о пресудама и одлукама*, 1996-IV, стр. 1211, § 68).
20. СПГС је приликом цитирања писма Вршитељке дужности Председника Општинског суда у Приштини у суштини навео да жалилац може покренути додатне тужбе пред Општинским судом у Приштини у вези са својим приватним захтевима против наводних узурпатора. Комисија се, са своје стране, слаже са СПГС-ом у погледу приватних захтева жалиоца; чини се да и даље постоји могућност да се жалилац жали на пресуду Општинског суда у Приштини, датирану на 13. април 2007. године.
21. Због тога Комисија сматра да, подношењем такве жалбе, жалилац може да добије саслушање поводом свог захтева у вези са узурпацијом пред надлежним судским органом у ефикасном и правичном поступку, чиме би били ублажени сви недостаци који су се претходно можда догодили.
22. Комисија стога сматра да је жалиочева жалба у вези са његовим правом на правично суђење неприхватљива због неисцрпености расположивих правних лекова, како налаже члан 3.1 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
23. Што се тиче примедбе УНМИК-а на неисцрпеност у вези са жалиочевим захтевом пред КАИ и жалиочевом тужбом против Општинског суда у Приштини због неразумног одлагања при уручењу пресуде, Комисија напомиње да се ове жалбе тичу трајања поступка. Такве жалбе се могу поднети Комисији чак и пре окончања

поступка који је предмет жалбе (видети, на пример, случај *Бићер против Турске*, бр. 19441/04, пресуда ЕСЉП од 20. јула 2010, § 20, у погледу пријава Европском суду за људска права (ЕСЉП)). Комисија заиста не увиђа како чињеница да је поступак и даље на чекању може исправити наводно кршење члана 6 § 1 ЕКЉП које проистиче из трајања поступка (видети случај *Тодоров против Бугарске*, бр. 39832/98, одлука ЕСЉП од 6. новембра 2003. године).

24. Према томе, Комисија закључује да ове жалбе не могу бити одбачене на основу неисцрпености доступних правних лекова у смислу члана 3.1 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12. Комисија одбацује ову примедбу СПГС-а.

Б. Одлагање при уручењу пресуде Општинског суда у Приштини

25. Жалилац тврди да му Општински суд у Приштини никада није уручио одлуку од 13. априла 2007. године, којом је одбачена његова тужба у вези са узурпацијом због процедуралних разлога. У том погледу, он се, у суштини, жали на то да је Општински суд у Приштини прекршио његово право на одлуку у разумном временском року, загарантовано чланом 6 § 1 ЕКЉП.
26. Комисија напомиње да је Вршитељка дужности Председника Општинског суда у Приштини 26. априла 2012. године послала Комисији писмо у коме је признала кајање у вези са обрадом жаличевог предмета и навела да није нашла никакав доказ да је пресуда Суда од 13. априла 2007. године икада уручена било жалиоцу или његовом овлашћеном правном заступнику. Такође, жалилац није примио пресуду до 2012. године.
27. Од укупног временског периода од преко пет година и два месеца, период између априла 2007. и децембра 2008. године представља приближно годину дана и 8 месеци који леже унутар надлежности Комисије за њено разматрање.
28. Комисија је мишљења да овај део жалбе покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
29. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.
30. Што се тиче периода после 9. децембра 2008. године, овај део жалбе лежи ван надлежности Комисије *ratione personae* (видети §10 горе у тексту).

В. Поступак пред Косовском агенцијом за имовину

31. Жалилац се такође жали на то да му је КАИ ускратио одлуку у разумном временском периоду и одложио признавање његових имовинских права. Жалилац је поднео свој захтев КАИ 6. марта 2007. године и још увек чека на одлуку, више од пет година и девет месеци.
32. Комисија напомиње да, у погледу УНМИК-ове административне контроле над КАИ, Генерални секретар УН-а у извештају који је упућен Савету безбедности

Уједињених нација о Привременој управи мисије на Косову, датираном на 17. март 2009. године, наводи да су, пошто овлашћење УНМИК-а над КАИ није продужено после 31. децембра 2008. године, косовске власти и међународни директор именован од стране Међународног цивилног представника/Специјалног представника Европске Уније преузели пуну радну контролу над КАИ. Након тога је КАИ радио у складу са законима усвојеним од стране Скупштине Косова (S/2009/149, § 24; видети случај *Кушић*, бр. 08/07, мишљење Саветодавне комисије за људска права (ХРАП) од 15. маја 2010, § 51; случај *Фелеги*, бр. 32/08, одлука ХРАП од 20. јануара 2012. године, § 43).

33. Из тога следи, као што је Комисија већ разматрала у случају *Кушић* (наведеном у § 32 изнад, при § 52) и у случају *Фелеги* (наведеном у § 32 изнад, при § 44), да се од 31. децембра 2008. године УНМИК више не може сматрати одговорним за поступке и пропусте који се приписују КАИ.
34. Од укупног временског периода трајања поступка КАИ од више од пет година и једанаест месеци, период између марта 2007. и децембра 2008. године представља приближно годину дана и девет месеци који леже унутар надлежности Комисије за разматрање.
35. Узимајући у обзир велики број захтева поднетих КАИ (42.239 захтева, од којих је одлука донета по 34.309 захтева до 6. децембра 2012. године)¹, Комисија сматра да током периода који лежи унутар надлежности Комисије није дошло до одлагања које је било неразумно због свог трајања. Комисија стога сматра да је овај део жалбе, у погледу наведеног периода, очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
36. Што се тиче периода после 31. децембра 2008. године, жалба лежи ван надлежности Комисије *ratione personae* (видети § 32 изнад).

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

– **ПРОГЛАШАВА ПРИХВАТЉИВОМ ЖАЛБУ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ОДЛАГАЊЕ УРУЧЕЊА ПРЕСУДЕ ОПШТИНСКОГ СУДА У ПРИШТИНИ (ЧЛАН 6 § 1 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА);**

– **ПРОГЛАШАВА НЕПРИХВАТЉИВИМ ОСТАТАК ЖАЛБЕ.**

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући

¹ Подаци са званичне интернет странице КАИ којима је приступљено 6. децембра 2012. године:
http://www.kpaonline.org/ClaimsTotalDecided_caseload.asp